

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.

Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno priznana in priporočena.

Ob Sklepu Letnika.

Čast in hvala Bogu in prebl. Devici Mariji! Leto je zopet končano in sicer drugo leto. Kako naj se dovoljno zahvalimo Bogu za vse njegove milosti, kako nebeški Materi za vso pomoč in podporo pri našem delu!

Priznamo z veseljem in radovoljno, de je naš dveletni tako težavni obstanek le dar od zgoraj, zato ga kot takega sprejmemo in za takega se tudi zahvaljujemo.

Za marsikaj smo napredovali v preteklem letu. Pred vsem so krasne slike, katere prinašamo. Število naročnikov se je zdatno pomnožilo. Še več bi jih bili pridobili, ko bi ne bili tako preobloženi s tolikimi skrbmi in težavami na vseh koncih in s tolikimi dolžnostmi. Delo zahteva vedno več in več časa, vedno več in več delavnih močij. In to bo skrb prihodnosti.

Poleg Boga in prebl. Device Marije se imamo zahvaliti za obstanek tudi našim dragim prijateljem in naročnikom, ki so nam tako zvesti. Vključ večkratnim nerednostim pri razpošiljanju, so z nami potrpežljivi, ker vedo, da se trudimo na vso moč jim ustreči. Tako je prav, dragi naročniki. Kolikor več Vas bo, toliko točnejše bo šlo vse delo od rok, ker bo več moči poleg.

Zato vabimo vse naše ljube naročnike, naj bi nam tudi letos ostali sami zvesti in tudi nadalje opravljali misijonsko delo razširjanje našega lista med svojimi prijatelji. Vsak naj nam kot novoletni dar pridobi še enega naročnika in naj ga nam doloži. To bo veselje za nas vse. Kaj ne da bomo poskusili vsak v svojem krogu! In to je dolžnost nas vseh katolikov dandanes, da krepko delujemo za razširjanje kato-

liškega verskega časopisja. Vzemimo si za vzgled naše verske nasprotnike! Kakor so ti marljivi! Kako se ti ne strašijo ne truda, ne zamere, ne stroškov, ne žrtve za časnikarstvo, ki razširja njih ideje in mišljenje. Dandanes mora vsako za svoje prepričanje in ideje tudi delovati. Kdor samo gleda, kako se drugi bore, sam pa križem roke drži, ta ne pozna naloge, katero mu nalaga čas in razmere. Vsak na svojem mestu kot vojak na straži moramo stati katoliki za svoje svetinje. Saj nasprotniki tudi tako delajo! Še več! oni še napadajo in skušajo svojim idejam odpreti pot v širno javnost. Vsi njih prijatelji morajo biti z njimi enakih mislij, preje ne mirujejo. Kdor z njimi ne misli, ni njih prijatelj. Nasprotujejo mu povsodi, kjer in kakor le morejo, da ga uničijo in mu škodijo. Nam sicer tega ni treba in ne maramo škoditi nobenemu, ker nam naša sv. vera ukazuje tudi nasprotnike ljubiti in jim dobro želeli in storiti onim, ki nas črtijo in preganjajo. Toda za svoje ideje in svoje prepričanje pa moramo vsekdar in povsodi v boj neustrašeno in odločno. In prva dolžnost pri tem je, podpirati liste, ki se bore za te naše misli!

Toraj dragi naročniki, zaupamo na Vaše zavednost, da boste tudi na dalje ostali zvesti in dobri naročniki in pospeševalci krščanskega časnikarstva.

V prihodnjem letu lista še ne bomo zdatno spremenili, ker se nam ne zdi potrebno in ker si moramo preje podlago popolnoma utrditi. Le ko bo podlaga trdna, bomo stopili korak naprej. Zavedamo se, da smo še vedno le "listič" in se prav nič ne sramujemo tega.

Vendar "listič" mora dobiti krepke opore v naročnikih, ki morajo brojiti ne samo en tisoč, da se stroški tiska pokrijejo, potem bo iz tega "lističa" postal pravi krepki in odločni list da ga boste veseli vsi naročniki in ki bo ponosno stopil med druge časnike, zlasti med slovenske v Ameriki.

List ostane tudi nadalje še glasilo družbe sv. Rafaela in bo deloval na prvem programu, na katerem je bil rojen.

V prihodnjem letu bomo skušali zlasti podajati v vsaki številki kolikor mogoče sliko razmer naše matere sv. cerkve. Verni katolik kot pravi sin svoje matere, ni samo po imenu njen sin, on dela s sveto cerkvijo, pa tudi čuti z njo in misli ž njo. Njene misli so njegove, in njena čutila so njegova. In ali nismo Slovenci verni sinovi svoje ljube matere sv. cerkve? Kajpada smo! In še dobri! In taki hočemo tudi ostati!

Zato bodo naši naročniki gotovo ta poročila z veseljem prebirali in videli, kako grenke ure ima naša draga mati sv. cerkev! Kako podlo je rovanje njenih nasprotnikov zoper njo. Tako se je bomo pa potem mi toliko ožje oklenili in s toliko večjo sinovsko zvestobo ji ostali zvesti in se potegnili za njo in njene pravice vsikdar in povsodi!

Toraj hvala Vam naročniki za dosedanjo zvestobo! Prosimo tudi nadaljne podpore.

Objednem pa prosimo tudi rojake za sodelovanje. Vsako sporočilo o cerkvenih slovesnostih, o raznih verskih dogodkih v naselbini ali v kraju, kjer so, so nam dobro došla in jih bomo vsaj v kratkih potezah priobčevali, kolikor bo pripuščal prostor in razmere.

Z Bogom in Marijo za naše dobro slovensko ljudstvo v Ameriki!

Nekaj Resnega Za Življenje.

Piše G.
(Konec.)

Tam na drugem kraju opaziš lep, ošaben cvet življenja. Zdrobljen je in se bori s smrtjo. O, kako se ji je bliščal dan sveta, ko je stopila v življenje. Kako se ji je vse klanjalo! In kaj ji je prineslo življenje? Razočaranje, krive prisegeljubezni in zvestobe, greh! Roka božja jo je zadela. Sedaj se je zavedla, sedaj v boleznih in trpljenju spoznala vrednost poštenega krščanskega življenja. Zopet se je k Bogu vrnila, in kar ji svet ni mogel dati, in kar ji je vživanje vzelo, to se povrača v njeno srce: nežna otroška vera, veselo upanje večnega življenja in namesto goljuhve človeške ljubezni, veliko kesanje, polno ponižne, zaupljive ljubezni božje. In ko zatisne svoje oči in zdihne svojo dušo v rokah usmiljene sestre, se prebudi v novem življenju otroka božjega v večnosti.

Tam na drugi strani polagoma umira bolnik. Kako je bil lahkomišljen, ko je kot mladenič prehodil svet. Kako je pozabil tiste prelepe nauke, ki mu jih je mati pri slovesu s solznimi očmi dala na pot. Kolikokrat je prestopal zapovedi božje, kolikokrat zatrl v svojem srcu glas vesti! Usoda ga je zadela. Na pragu bolnišnice se je zgrudil. Usmiljeni ljudje so mu pomagali in skrbeli zanj. Kdo je vžgal v njih srcih ljubezen do tega reveža? Ne moderana kultura, ampak tako pogostokrat zaničevano krščanstvo. In vdal se je usodi in spravil z Bogom, ter živel mirno življenje pokore in notranje zadovoljnosti. Ko je zatisnil oči, so stali ob smrtni postelji njegovi tovariši in bili so prepričani da srečno umira.

Mladeniča, najstarejšega sina premožnih staršev, prineso v bolnišnico. Pri težkem delu je

dobil smrtne poškodbe. Zakaj on, pošten in nepokvarjen mladenič? Zakaj on, upanje svojih starišev? "Umreti moram," pravi duhovniku, ki mu prinese tolažila svete vere, "sicer bi rad še živel in doma pomagal, pa tudi rad umrjem in brez strahu, ker sem pripravljen. V imenu božjem!" To izgovori in izdihne. Ali ni trpljenje storilo iz mladeniča junaka in mu ovilo okoli bledega čela lavorjev venec? Ali ni bila ta smrtna žetev, žetev za večnost? In morebiti je bilo na tej smrtni postelji nezmerno veliko rešenega. Rešena je bila neomadeževana, od strupa sveta še nedotaknjena duša, rešena je bila za zlati dan večnosti. Blaženi mladenič!

Ali hočeš, dragi bravec, slišati še sto in tisoč takih zgledov, zgledov, ki niso za te izmišljeni, ampak so vzeti iz resničnega življenja? Glej, tako stoji krščanstvo ob smrtni postelji umirajočega. In sedanje brezverstvo? Ako so v prejšnjih časih na deželi zaklali žival, prihitela je mladina od vseh strani, divje in brezsrčno gledala, se smejala in zabavala nad zadnjim smrtnim drgetanjem. Ravno tako stoji brezverstvo ob postelji bolnika in umirajočega — divje in brezsrčno! Njemu je umirajoči človek samo plemenita, bolj razvita žival, ki se težko loči od sveta. Nizko in za izobraženega človeka nedostojno! Ne napredek! ampak nazadovanje v kulturi!

Tudi grešniki so na zemlji, tudi tem treba pomagati. Kako nezmerno se razlikuje napredni svet od krščanstva z ozirom na grešnika! Napredni svet hrepeni, da bi iztrebil iz sveta pojme dobrega in slabega; greh ni več greh, čednost in greh imata enako veljavo. Boga in posmrtnosti ni. Tako uče in govore, ter skušajo ljudi za se pridobiti. Kaj bo iz

tega? Brezverci bodo vzgojili ljudi, ki nimajo vesti, ljudi, ki z mrzlim posmehom na ustih vničujejo srečo in življenje svojega bližnjega, ljudi, ki puste strastem prosto pot. Toda ljudi, ki hrepene in koprne po vzvišenih stvareh, ljudi, ki so dovolj močni, da vrše svoje dolžnosti, ljudi, ki so pripravljeni darovati za velike misli veliko, da, celo življenje, nam ne bodo vzgojili. Nравnost brezverstva je poguba narodov, to resnico potrjuje zgodovina.

Kršćanstvo pa zahteva od človeka, da pre-maga greh. S žalostjo se sicer ozira na podlega človeka, toda ubogemu grešniku poda roke in mu pomaga, da se reši spon greha. Čsrći ga in navduši za pokoro in lepo življenje. Ne veruj, dragi bravec, da je spokornik nesrečen in notranje nezadovoljen, ne veruj, da je obupan in sit življenja, kakor marsikateri brezverec. On je srečen v pokori, močan v boju, da se reši greha in oprosti nerednih strasti. Kakšno veselje občuti v svojem srcu, ako zmaga, ako postane iz pijanca zmerno živeči človek, iz nečistnika čist, iz jezi udanega krotak, iz lenuha marljiv ud! Ali je brezverstvo že katerega spreobrnilo? Nebroj ljudij je že nevera tirala v smrt in nesrečo, spreobrnila — dala veselje do življenja — pa nobenega in nobenemu! Nasproti se grešniku pokaže brezverstvo v vsej svoji nagoti in slabosti in vera divjaka živečega v pragozdih je boljša in močnejša,

kakor pa prostost brezverstva in svobodomi-seljstva. Krščanstvo pa razodeva ravno nad grešnikom vso svojo velikost in mogočnost.

"Kaj moreš dati, uboga reva?" — tako po pravici vprašamo s Faustom brezverstvo. In ako se nam bliža s zemeljskim dvomom in ta-jenjem, vedimo, da laže. In ako se nam bliža s zemeljskim uživanjem in pohotnostjo, vedi-mo, da nas hoče le zapeljati na slaba pota, kjer ne bomo našli prave sreče in nas hoče pahniti v prepad grdega in ostudnega življenja. Višji je cilj in namen našega življenja. Greh hočemo premagati in se vzdigniti, vzgojiti za prave plo-donosne ljudi, vzgojiti se hočemo v posne-manju Tistega, ki je rekel: "Zaupajte, jaz sem svet premagal!" V svojem srcu hočemo si vstanoviti kraljestvo Kristusovo, veliko in sveto. Nobena težava, nobena skušnjava nas ne sme pripraviti, da bi izstopili iz pota, ki nas vodi v srečno večnost. Le v krščanstvu in v spolnjevanju njegovih naukov bomo našli na tem svetu mir in zadovoljnost in srečo. In ko se bo približala smrt, bo razpadlo samo naše telo, ki nas zadržuje, da ne gledamo Boga iz obličja v obličje. In ko bo za nas svet minul in se bomo poslovili od zemeljskega življenja, se bo začelo novo življenje, dopolnjeno življen-je odrešenja, kjer ni ne smrti, ne trpljenja, tam onkraj groba pri Kristusu, ustanovitelju krščanstva.

Srobrot.

Sestra Elizabeta.

Na gozdnih tleh ob znamenju
se beli srobrot kvišku vije.
Kako se vitice pleto
navzgor, navzgor prav do Marije.

Li ve deviški beli cvet,
da je pri Materi najbolje?
da iz pogledov blaženih
sladkost in sreča nova polje?

Morda je gledal le v obraz
in ve, kako je rajsko lepa;
zato se z vsako žilico
kar najtesneje je oklepa.

Morda je čutil, ko vihar
krog njega divje je razsajal,
da je na varnem le pri Nji,
zato se je še globje vsajal.

Morda je srčni čul utrip,
ve, da Marija ljubi vroče,
zato privija se navzgor
prav do srca, če le mogoče.

Ko bi Marijo svet poznal
kot je poznaš ti, srobrot beli,
kako bi zopet limbarji
ob njih prelestno se razeveli.

Ko bi je ljubil vsak otrok
tako iskreno in goreče,
bi bilo manja trpečih src
pa več nedolžne čiste sreče —

Ko bi se držal samo nje,
otrok v trpljenju in bolesti
koliko vedrih, jasnih lic
bi bilo na življenja cesti.

Nasa Naslovna Slika.

Dve leti sti, od kar hodi naš mali listič med ljube rojake po Ameriki mesec za mesecem, resno in glasno oznanjujoč zvestobo do našega ljubelega Očeta v nebu in ljube matere Marije. Ima že lepo število prijateljev, ki ga radi imajo in radi vidijo v svoji hiši. Veliko manj nasprotnikov ima tudi že, kakor jih je imel. Tako se ta naš mladi ljubljencek in Benjaminček med Ameriškim slov. časnikarstvom počasi razvija, kakor se razvija nežna cvetka spomladi, in napoveduje, da se bo še razvil v krepkega dečka in odločnega moža in pridigarja za večne resnice sv. vere.

Kar se nekaterim posebno dopade, je pa njegova vele-pomembna naslovna slika. Marsikoga smo že slišali reči: "Zdi se mi, da je to slika moje ločitve!" Neki prijatelj iz Mim. nam piše doslovno: "S pomiljevalnim nasmehom sem vzel prvo številko v roke, čes." že zopet humbug." In list je šel v kot. Druga številka ravno tako. Tretjo sem že iz radovednosti pogledal površno. Pa samo pogled na naslovno sliko, pa že je bilo dovolj. Dal sem sicer list v kot. Pa ne za dolgo. Kmalu sem ga imel zopet v roki. Zamislil sem se v naslovno sliko in — povem odkrito — solza mi je zaigrala v očesu. Spomin mi je ušel domov, k ženi, k otročičem, katere sem pustil doma. Prav tako je bilo, ko sem šel od doma. In spomnil sem se, kako sem ženi in otročičem obetal, da jih ne bom zapustil, i t d. Pa, kako sem že sedaj mrzel postal do njih! Bral sem nasledne številke, gledal to sliko še in še in danes — cela družinica je pri meni, ki se Vam vsi zahvaljujemo za to dobroto, ker brez Vaše naslovne slike, bi najbrže moja družinica več ne vedela za svojega očeta. Zato — —."

Podobnih pisem smo dobili še par. To nas jako veseli. Kako pa je nastala ta slika. Naj povemo svojim ljubljanim naročnikom celo nje zgodovino.

Slika je delo frančiškanskega umetnika, č. očeta Blaža na Kranjskem, čegar delo je tudi slika v glavnem oltarju v slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda v So. Lorainu, O.

Ko smo se odločili, da začnemo z novim nabožnim listom, bila je prvo vprašanje, kakšno obliko naj mu damo in na kakšno ime naj bo krščen. Iz posebne obljube prebl. Devici Mariji enega izmed ustanoviteljev, naj bi list nosil na vsaki način ime Marijino, čemur so vsi radi pritrdili. Kakšna naj mu bo pa oblika? Obrnili smo se na tega slikarja in ga prosili pomoči. Mojster bo gotovo najbolje vedel. Povedali smo mu svoje ideje, ki so nas vodile pri ustanovitvi lista. In tem idejam primerna naj bo tudi suknjica. Umetnik je svojo nalogo izvrstno pogodil. Poslušajmo ga, kaj piše sam

o svojem umotvoru: "Ave Maria" — katero Vam s tem pošiljam, je dobro premišljena, kolikor mi je pač bilo mogoče. Vaše ideje, mislim, da berete iz slike. 'Ave Maria' Stella!" — "Zdrava morska Zvezda!" — simbol voditeljice skozi naše življenje. Popotniki smo. Razun dekleta v slovenski narodni noši v sredi podobice, ki je Marijina hčerka, in žene z družino, ki ostaja doma, so vse osebe na sliki potniki — izseljenci, naši ljubi Amerikanci. Pot po suhem in po morju — nevarna je — glej pečine, valovi kažejo to. A imamo eno upanje, glej sidro med skalami in to upanje je "Stella maris" — Morska zvezda! ki nam kaže s svojimi žarki pot. Na pot v tujino, kakor na pot življenja vzemimo seboj to upanje, zaupajmo na Marijo! Gorje mu, kdor je enkrat to zaupanje zgubil! Mi Slovenci, smo Marijini otroci! Ljubezen, in sicer prav otroška ljubezen do Marije je bila lastna našim očetom. Pred divjimi Turki so se skrili na hribček v Marijino cerkvico in sem tam branili proti krvoločnim turškim tolpom. Od tod toliko belih Marijinih cerkev na naših hribčkih in gorah. Zatoraj slovenska domovina — Mati Slovenija, katero pomenja dekle v slovenski narodni noši, kliče tudi našim slovenskim izseljencem v daljno Ameriko: "Otroči, Marijino zastavo, zaupanje in ljubezen do Marije vzemite si na pot! Nikar brez tega ne v tujino! Glejte, edino upanje, edino sidro na potovanju bo to. Ako tega ne bo, ne boste se rešili."

In s tem zaupanjem naši izseljenci tudi odhajajo v tujino. Lepe Brezje so zadnja pot, katero navadno naši Amerikanci obiskujejo, pa tudi prva, ko se vračajo. Poleg Matere Slovenije, kličejo k temu zaupanju in češčenju tudi domaci. Mož jemlje slovo. Zadnjikrat si podajata roki s ženo. Bog ve, za koliko časa! Se bosta še kdaj videla v življenju? O, kako britko je slovo. Glej hčerko jokati! Ljubi atej gre. Ali se bo kdaj vrnil? Ali ne bo morda v daljni Ameriki pozabil na njo, se zgubil, kakor se jih zgubi toliko? O kako se krči mlado srčice! Eno upanje ima žena in ena je podlaga, na katero naj se postavi za ta žalostni čas ločitve medsebojna ljubezen in zakonska zvestoba — in to je Marija. Obupana žena še enkrat kaže možu lepo cerkev, Marijin dom, češ "Ljubi mož, te ne pozabi, pa ne boš pozabil tudi nas, svoje družinice! Če boš Marijo pozabil, boš pozabil tudi nas vse!"

In to naj "Ave Maria" zopet in zopet pri naša pred oči naših Amerikancev. Ali bo ostalo brez vpljiva na čutečo slovensko srce, tudi če je morda že poamerikanjeno, tudi, če se je morda že zgubilo s pravega pota? Upam, da ne. Tako umetnik sam.

K tej razlagi mislimo, da ni treba ničesar pripomniti, ker je v resnici vse tako. Hvala le č. Patru umetniku za delo in trud. Vi, dragi naročniki in prijatelji naši, pa skušajte zanesti to slikico v vse naše slovenske družine v Amerike. Naj ne bo rojaka, ki bi ne bil naročnik "Ave Maria."

Družba sv.

Rafaela.

New Yorški Slovenci se vedno bolj bližajo uredničenju njih davnih srčnih želja. Že pred leti so začeli delovati v tem smislu. Ko je imel preblagi g. Blaznik svojo novo mašo, so ga z velikim veseljem sprejeli in začelo se je delovanje. Toda, tla še niso bila pripravljena. Obrnili so se sicer na tedanjega župnika cerkve sv. Nikolaja, pa jim ni dovolil, da bi imeli mašo niti v basementu cerkve. Nekaj časa so se zbirali v 72. ulici v cerkvi sv. Janeza. Kmalu pa je mil. nadškof Farley izrazil željo, da bi šel č. g. Blaznik v Haverstraw, kjer so bile farne zadeve zelo zamotane. Poznal je njegov odločen nastop, zato je vedel, da bo samo on rešil ubogo slovaško župnijo in umiril razburjene duhove. Seveda je g. Blaznik spolnil voljo nadškofa z veseljem, zlasti, ker se je videlo, da v New Yorku še ne bo tako kmalu mogoče misliti na samostojno slovensko župnijo. Po odhodu č. g. Blaznika so se zbirali Slovenci vsaki mesec enkrat v basementu cerkve sv. Brigite v 7. ulici. Toda razdalja med Haverstraw in New Yorkom je le prevelika in Father Blaznik je prinesel velike žrtve, ko je hodil tako daleč v New York, da je poskrbel za silo za svoje ljubljene rojake.

V tem je prišel v New York v Avstrijski izseljeniški dom urednik tega lista. Po naključju je prišel v dotiko z preblagim g. Nageleisenom, župnikom cerkve sv. Nikolaja. Sprejel je z dovoljenjem predstojnikov in nadškofa začasno kaplanijo za Nemce pri sv. Nikolaju poleg svoje službe, kot izseljeniški misijonar. Ko so zvedeli Slovenci, da je na drugi cesti slovenski duhovnik, prihajali so vedno bolj in bolj. Najprej samo k spovedi. Potem so prosili za vsako nedeljo malo pobožnost popoldne. Blagi gospod župnik je z največjim veseljem to dovolil. In meseca maja 1908 je bila prva popoldanska pobožnost. Vsako nedeljo je bilo rojakov več in več. Zlasti slovenska dekleta so iz raznih svojih služb začele nedeljo za nedeljo se shajati pri tej službi božji. Ker se na cesti niso mogle dovolj razgovoriti, poskrbelo

se je, da jim je župnik dovolil lastno sobo v izpraznjenem šolskem prostoru. Vedno bolj se je kazala potreba posebnega društva za dekleta. In tako smo dobili 15. avgusta Marijino družbo. Nad sto deklet se je udeležilo prvega shoda, ki so bile zvečine že vse društvenice doma na Kranjskem. Ustanovila se je knjižnica za nje, kjer je sedaj že par sto krasnih slovenskih knjig.

Ko je bilo društvo, treba je bilo tudi društvenega življenja — iger. Res! Meseca oktobra 1908 je bila v pritličju cerkve sv. Nikolaja prva predstava in za 50. letnico Lurda druga in potem je šlo naprej. Počasi se je začela izražati tudi želja po dopoldanski službi božji. Tudi tej misli g. župnik ni nasprotoval. Za urednika sicer ni bilo lahko delo, biti izseljeniški misijoner in od jutra do večera celi teden vsaki dan prebiti celi dan na Ellis Islandu in tam opravljati naporen posel, skrbeti za vse obilne stvari, ki so zvezane s tem poslom, poleg kapelanije za Nemce, še za Slovence oskrbeti popolnoma župniški posel. Pa potreba je bila. Tako smo župnika naprosili, da bi za Slovence dovolil eno mašo popoldne vsako nedeljo. Tudi to je privolil. Stavil je sicer pogoj, da naj bi vsaj toliko Slovencev si vzelo v cerkvi sedeže, da bi bila potem njegova dolžnost za nje poskrbeti. Zahtevanega števila 100 niti do polovice nismo dosegli. Vendar 7. dec. 1908. na nedeljo sv. Nikolaja, farnega patrona, so bila vsa slovenska društva povabljena, da se udeležijo farne velike maše in praznovanja sv. Nikolaja, kjer bo tudi prva slovenska pridiga popoldne. Najprej je govoril župnik sam in pozdravil pričujoče Slovence in jim odprl cerkev za v prihodnje. Potem je imel nagovor tudi slovenski duhovnik.

V tem se je stanovila družba sv. Rafaela, ki je pomenila za slovenskega duhovnika zopet delo in trud in več skrbi. Kmalu nato je zagledal luč sveta naš mali listič "Ave Maria," zopet delo več. Tako je bilo pri vsem tem nemoogoče misliti na konečno ureditev župnije in

tudi treba ni bilo. Slovenci so imeli službo božjo, slovenskega duhovnika in sicer jako poceni, brez obveznosti, brez vsakega posebnega bremena, kakoršne morajo druge župnije nositi. Rojakov pri službi božji se je množilo. Prihajali so tudi iz Brooklyna.

V tem je nadškof izrazil željo, da želi duhovnika — Slovenca za Rockland Lake. Delo v New Yorku in pa Rockland Lake je napolnilo nadškofa, da je poslal urednika v staro domovino do predstojnikov, naj bi mu poslali še več slovenskih patrov. Tu je bil slučajno takrat blagi č. g. Trunk, ki je prevzel namestovanje urednika pri njegovih poslih. Urednik je šel po želji nadškofa v Rockland Lake uredit faro in župnišče. Na njegovo mesto v New Yorku je bil pa imenovan P. Salezij Vodošek, ki je pa le malo časa mogel zmagovati obilno delo in obilne skrbi težke in odgovorne službe. Obolél je na živcih, da je moral nenadoma pustiti svoje mesto in oditi nazaj v domovino. Na njegovo mesto je bil določen č. P. Anzelm Murn, ki se pa z njemu lastno navdušenostjo in energijo lotil izročene mu naloge: konečno urediti vso zadevo. Bilo je sicer v to določeno že mesec maj, takoj po imisijonu, pa nenadna in huda bolezen p. Saleza je zavlekla vso stvar. Tako se je pa zadnje nedeljo meseca oktobra storil velik korak naprej. Najprej so se pobrali podpisi vseh New Yorških in Brooklynskih Slovencev, ki bi hoteli spadati v novo župnijo in toraj prevzeti vsa bremena za njeno vzdrževanje in druge stroške. Oglasilo se jih je v par tednih okrog dve sto, deloma družin deloma posameznih oseb. Tako je bilo mogoče imeti shod vseh podpisancev, ki se je vršil jako navdušeno zadnje nedeljo meseca oktobra. Poročilo o tem shodu je prinesel tudi Glas Naroda. Sedaj še en konečni korak in vse bo urejeno.

New Yorškim slovenscem častitamo na tem koraku in vspehu, in to tem bolj, ker vidimo, da obilni trud dolgih let ne bo zastoj. New Yorški Slovenci naj bi pa krepko delovali med seboj, da se jih vedno več in več oglasi za pristop k župniji. Le do onih ima slovenski župnik dolžnost župnika in pa tudi pravice, katere imenujemo z latinsko besedo "jurisdikcija" t. j. da jih sme poročati, krščeovati, pokopavati, v sv. olje devati i t. d., ki jih ima vpisane kot farane. Če je kdo Slovence, ne spada še v to faro. Ako sam noče, ga nihče ne more siliti. Katero cerkev kdo podpira, v tisto pa spada. Toda narodna zavest New Yorčanov naj bi jih bodrila, da se vsi oklenejo svoje fare. Če res morda ne morejo že vsako nedeljo k sv. maši, morejo popoldne obiskati službo božjo. Če ne, vsaj vsak mesec nekekrati. Ali se morejo vsaj spovedati v svojem materinem jeziku. Kako teško je za bolnika, ki bi si rad natanjko vest olajšal pred smrtjo, pa pride k njemu duhovnik tuje narodnosti, ki ga ali nič ne razume, ali le slabo ali na pol. Urednik sam je imel več ganljivih slučajev, ki so tudi rojakom znani. Sploh naj velja pravilo, kdor noče koristiti, naj pa vsaj ne škodi, kakor je bilo v preteklosti.

Pri tej priliki naj omenjamo, da se je tudi za uboge Hrvate v New Yorku in Hobokenu poskrbelo, da so dobili svojega duhovnika. Slovenec č. p. Ambrozij Sirca, je ustanovil župnijo v Hobokenu in sedaj skuša organizirati po izrecni želji Nadškofa še New Yorške Hrvate. Vseh skupaj je morda veliko nad 5.000, ki pa nimajo še svojega duhovnika. Imeli so neke propalice in imajo jih še, ki so jim pa v veliko duševno kvar. Bog se jih usmili.

Rojaki, krepko naprej v krščanskem napredku! Drug za drugega, Bog za vse.

Mesec December.

Konec leta, zadnji mesec, čegav naj je? Čegav drugi, kakor materin. Tako so katoliki posvetili tudi zadnji mesec leta prebl. Devici Mariji. Advent je predpoda časa pred Kristusom. Ves svet je zdihoval in željno se oziral proti nebu, kedaj se zasveti Zarja, ki naj napoveduje nov dan za človeštvo — prihod Odršenika sveta — "O, vi oblaki, rosíte ga nam! Oj, zemlja, daj ga nam Rešenika sveta!" Svet je zašel globoko v zmoto in v gorje, velikansko gorje. Edino upanje je bila jutranja Zarja — "Zena obdana s solncem in mesec pod njenimi nogami," ki naj stopi odločno s svojo peto na glavo stari kači, ki je kriva vsega gorja — satanu. Porodi naj svetu tolikanj zaželjenega Odršenika sveta!

In mi smo že na Solncu. Smo že v Luči. Na 2000 let je že, kar sveti nad nami ta svetla luč svetega nebeškega evangelija. Prikazalo se je že to Znamenje, satan je že uničen. Kača ima že glavo strto! Toda ne pozabimo na to srečo! Ne prevzemimo se! Bodimo hvaležni dobremu Bogu za milost! Poslušajmo obupni klic časa ko še te jutranje Zarje ni bilo! Ko še ni bilo po hribčkih Marijinih cerkvic. "Oj, vi, oblaki rosíte ga! Zemlja, odpri se, in daj ga nam!" Toliko je bilo hrepenenje po Njem! Mi pa — !?

Zatoraj naj bo konec leta, zadnji mesec, zopet posvečen Mariji, in sicer pod znamenjem Brezmadežnega spočetja, znamenjem hrepenenja! Mislimo si za nekaj tednov nazaj v čas brez Marije in znali bomo ceniti srečo našo, da imamo Marijo in Odršenje.

Bilo je lansko poletje. Sv. Oče, ubogi jetnik Vatikanski so bili v svoji vili na vrtu, ker radi prevelike vročine niso mogli ostati v svojih notranjih prostorih. Neki njih osebni prijatelj izza časa, ko so bili še župnik, si je mislil, tam se bo najlažje malo dalj pomudil pri svetem Očetu in se malo več prijateljsko z njimi pogovoril kakor v Vatikanu sredi obilnega dela.

Sv. Očeta je našel sedeti pred vilo v senci košate palme in sicer globoko zamišljenega. Po prvem pristrčnem pozdravu se je kmalu zopet oličje sivega starčka zgubančilo v resne gube in sv. Oče so postali zopet zamišljeni. Župnik je skušal razvedriti sv. Očeta, ker je mislil, da jih gotovo zelo bole preganjanja sv. cerkve po raznih državah, zlasti na Španskem in Portugalskem. Toda sv. Oče se mu mirno odgovorili. "O te sovražnike bo že Gospod ponižal in vse se bo lepo uredilo. Toda nekaj družega je, kar imam jako na srcu in kar mi da veliko misliti. Mislim namreč na naše maličke, na naše otroke. K svetemu obhajilu se jim dovoljuje še le pozno po 10 letu. Ali ni to krivica za nje? V dobi, ko bi najbolj potrebovali milosti Jezusovega osebnega varstva, najbolj potrebovali kruha močnih, pa jih pustimo same, brez Jezusa, brez Variha nedolžnosti! To je, kar me moti in mi ne da pokoja!" Kmalu

po tem pogovoru je izšla znana naredba o dobi prvega sv. obhajila.

Glejte otroci, kakor skrbe sv. Oče za Vas! Molite zanje, naj nam bi jih dobri Bog ohranil še mnoga leta!

Izseljeniška oblast je vedno strožja pri svojem poslovanju. 1000 se vrnjeni vsaki teden nazaj v Evropo. Priznati se mora, da je veliko najnovejših odredb potrebnih in koristnih, vendar včasih se gre pa tudi predaleč. Tako n. pr. mora vsakdo z veseljem pozdraviti naredbo, po kateri se mora izseljenca natanjko izprašati o položaju njegove družine, katero je pustil doma, kako je poskrbel za nje za čas svoje odsotnosti. Jako pametne so tudi odredbe glede mladoletnih izseljencev. Znano je, da se taki navadno moralno popolnoma zgube. Stariši so doma, drugi se pa le redko dovolj brigajo za nje. Tako jim je Amerika le v moralni propad. Naj bi raje doma ostali in bili poštenji možje, kakor bodo tu le propalice.

Delavske razmere so vedno bolj neugodne. Na vseh concih in krajih štrajki in brezdelje. Rojaki, nikar ne hitite sem v Ameriko! Primite se doma svojih kmetij. Draginja je velika tudi tu. Zaslužki so slabi in mali.

Amerikanska Zveza Katoliških Društev.

Hvala Bogu tudi med katoliki Združenih držav se je začelo krepko društveno gibanje. In sicer ne samo društveno gibanje po takozvanih podpornih društvih, ampak po društvih, ki imajo višji namen, bramba najdražjih svetinj naroda: vere, poštenja, i. t. d.

Prvo mesto med temi organizacijami pa zavzema Am. Zveza katoliških društev. Katoliška cerkev šteje v Ameriki največje število članov. Zato je prav, da se temu primerno tudi upošteva povsodi. Večina zmaga! In ta Zveza ima namen združiti vsa katoliška društva v eno mogočno vojsko, ki bi v času potrebe nastopila kot en moč za skupne koristi in skupne potrebe. In velikanska organizacija, ki že sedaj šteje veliko stotisoč članov, je imela svoje 9. letno zborovanje v New Orleans, La. Iz vseh držav Zveze so bili navzoči delegatje. Veliko odličnih svetnih dostojanstvenikov, veliko nadškofov in škofov in duhovščine, se je zbralo v ta namen v New Orleans. Pri slavnostnem zborovanju je navzoče pozdravil governor Louisiane, župan New Orleans, ki sicer nista katolika, vendar sta zborovalce pristrčno pozdravila.

Predsednik Zveze je mej drugim v imenu vseh katoliških društev, ki so zvezana v tej

Zvezi, glasno protestiral proti nesramnim napadom na sv. Očeta, katere se je predrznil izreči jud Natan, župan mesta Rima. Z obžalovanjem se je vzelo na znanje, da je tako nesramni napad v 20. stoletju sploh mogoč!

Predsednik Zveze je tudi odločno govoril zoper to, da je tako malo katolikov zastopanih kakor mej uradništvom Zvezine vlade, kakor posameznih držav. Katolikov je največ v Združenih državah; prav nič slabiji in manj navdušeni patrijotje smo, zakaj, bi se nas našemu številu primerno tudi pri vladi ne upoštevalo? Odločno je bil zoper to, da če se vzame kakega katolika v vladno službo, naj se ne jemlje le katoličanov, ki so samo krščeni kot katoliki, ampak katolikov, ki so katoliki v dejanju. Bolji je nekatolik, kot slabi katolik.

Odločno je protestiral, da se dovoljuje oskrunjevati naše gledališke odre z dramami, v katerih se proslavlja ločitev zakona, in v katerih se največje nemoralno blato narvnost kot nekaj lepega predstavlja. Enako morajo biti vsi katoliki odločno zoper nemoralne predstave v tako zvanih "moving picture" — kinematographih kjer se velikrat pohujšuje mladina in goji najpodlejšje strasti.

Z resnimi besedami je kazal na vedno večje razširjanje socializma, kar je naravna posledica vedno dalj prodirajočega kapitalizma in brezverstva.

Posebno je izrekel obžalovanje, da se najdejo tudi v Združenih državah uredniki listov, ki se ne sramujejo blatiti in zasramovati verskega prepričanja svojih sodržavljanov. Amerika je svobodna država, toda je verna država in vsak državljan more nemoteno vršiti dolžnosti svoje vere, kateri pripada. Z obžalovanjem je omenil, da se dobe uredniki, ki sramote duhovščino in vlačijo na dan, kar najdejo najbolj umazanega, ne glede ali je res ali ne, da tako delujejo zoper verski čut državljanov. To je bolesten pojav, ki ni ameriški!

Pri vseh teh izvajanjih so mu vsi navzoči burno pritrjevali. Vsi listi, ki poročajo o tem zborovanju, omenjajo ta govor z vidnim zaščemjenjem.

Upamo, da bo zborovanje obrodilo obilnega sadu in poživilo katoliško mišljenje med ameriški katoliki.

Če je tudi kako slovenske društvo v tej zvezi, nismo mogli poizvedeti.

Na Portugalskem se gode žalostne reči in — kakor vse kaže — še žalostnejše se bodo začele vršiti. Kjer ni Boga, je nadloga, to se bo zopet potrdilo na ubogi Portugalski deželi.

Kralj je pustil kozla za variha zelnika, postavil je uprneže in protiverske rovače in prekučuje na čelo svoje vlade in prvi, ki je bil tepen od njih, je bil sam. Siromak! v noči je moral zbežati. Sedaj se gode reči, ki naj bi odprle oči vsem vladarjem in vsem zakonodajalcem. Brez Boga je nadloga! Kjer ni podlaga države vera — so temelji države rušijo, in se morajo rušiti! Pesek fraz, naj so te že protiverske ali socialistične ali kakoršne koli, niso dobra podlaga za tako velikansko staybo, kakor je ravno državni ustav. Zato gotovo vlada dela sama zoper sebe, ako podpira proti-versko stremljenje. Naš prvi predsednik, Washington, je dejal: "Vera je steber države. Zato mora biti vstav Združenih držav verski!" In dokler bo tak, bo država napredovala. Ko se ta poruši, gorje državi! Zato je res: kdor dela — in to tudi v Ameriki — proti veri, dela proti državi, proti blagru naroda, proti obstoju reda.

Zato je dolžnost ameriških katolikov, da se krepko udeležujejo javne politike, da krepko sodelujejo pri zakonodaji, da odločno in neustrašeno povzdignejo glas zoper vse mahinacije sovragov oblasti in vere. Nevarno je igrati se z ognjem! Francija, Italija, Portugal so zgledi. Komur ti niso dovolj in ne morejo odpreti očíj, temu ni pomagati, naj pa poskuša na sebi žalostne posledice. Opozarjamo pri tem na krasne misli našega pisatelja G. v člankih letošnje "Ave Maria."

Novice iz New Yorske nasebine.

Dne 27. nov. sta priredili društvu Domovina in deklški društvo v New Yorku gledališko predstavo v pritličju cerkve sv. Nikolaja. Tamburaški zbor Ilirija je iz prijaznosti sodeloval. Igrali sta se igri: Zakleta soba v gostilni pri Zlati, goski ter Tri sestre. Pri prvi so sodelovale v gospice Antonija in Rezika Ručigaj, K. Pavlič, I. Ulčar, M. Setnikar in I. Ribič. Pri drugi pagdč: K. Pavlič, A. Habjan, M. Gabrič, M. Likar, M. Setnikar in gg. Ivan Maček, Martin Murn in Jernej Habjan. Vse uloge so igralci dobro rešili, nekateri so nas kar prese-nečili. Tamburanje je bilo izborno, ravno tako tudi petje. Burno odobravanje in ploskanje je sledilo vsaki točki. Zeleti bi bilo več miru in zjasti smo tega pogrešali pri svirenju na tamburico ter pri petju. Upamo, da bodemo zopet

kmalu kaj slišali o delovanju naših rojakinj in rojakov v New Yorku. Udeležba je bila sijajna.

V cerkvi sv. Nikolaja bode od 8. do 11. dec. tridnevica za vse slovenska dekleta. Vsaki večer bo govor o Materi Božji, potem litanije in blagoslov. Potem se bode spovedovalo. V soboto bode se začelo spovedovati ob 4. uri popoldne. Spovedovala bodeta dva spovednika. V nedeljo, 11. decembra bode sveta maša o poldesetih s skupnim obhajilom vseh deklet. Popoldne ob treh sklepni govor, procesija in pete litanije ter blagoslov. Nato sprejemanje novih udov v Marijino družbo, zatem sklepno zborovanje v basementu. Volitve za novi odbor se bodo vršile po božiču.

